

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

**Ректор ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»**

Олена КАРАМАН

«30» червня 2026 року

ПРОГРАМА

**вступного випробування для вступу на навчання за
третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (PhD)
спеціальність – D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок» на основі НРК7**

Лубни – 2026

Розробники:

Тринчук Віктор Вікторович – завідувач кафедри фінансів, обліку та банківської справи, кандидат економічних наук, професор,
Клапків Юрій Михайлович – професор кафедри фінансів, обліку та банківської справи, доктор економічних наук, професор

Рецензент:

Рязанова Наталія Олексіївна – професор кафедри фінансів, обліку та банківської справи, доктор економічних наук, професор

Гарант освітньої програми

Клапків Ю.М.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та банківської справи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка (протокол №8 від 31 березня 2026 р.)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма складена для вступників спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, галузі знань 07 Управління та адміністрування для здобуття освітнього рівня доктора філософії.

Мета вступного випробування полягає у визначенні професійної компетентності й готовності майбутніх здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) до навчання в аспірантурі, що передбачає єдність теоретичної, практичної професійно-педагогічної підготовки і проведення наукових досліджень у вищій школі.

Зміст програми сформовано за основними розділами: «Фінанси», «Банківська справа», «Страхування», «Фондовий ринок».

До програми додається список рекомендованої літератури та порядок оцінювання знань здобувачів.

Розділ «Фінанси»

Сутність та предмет дослідження фінансової науки. Основні завдання й мета фінансової науки як метода пізнання фінансових відносин. Функції та етапи становлення фінансової науки. Поняття фінансів. Необхідність фінансів в умовах ринкової економіки. Фінанси як специфічна форма суспільних відносин. Основні види фінансових відносин. Історичні етапи становлення та розвитку фінансів. Передумови виникнення фінансів. Характерні ознаки фінансів. Принципи фінансів. Сутність фінансових ресурсів. Централізовані фонди фінансових ресурсів. Децентралізовані фонди фінансових ресурсів. Джерела їх

формування та напрями використання. Поняття фонду накопичення та фонду споживання. Прояви функцій фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту і національного доходу. Сутність контрольної функції фінансів, її прояв в організації контролю за розподілом частини валового внутрішнього продукту за відповідними фондами та їх витрачанням за цільовим призначенням. Сутність фінансового забезпечення відтворювального процесу. Форми фінансового забезпечення розширеного відтворення: бюджетне фінансування, кредитування, самофінансування. Фінансове регулювання економічних і соціальних процесів. Фінансове стимулювання розвитку виробництва і підвищення його ефективності.

Поняття фінансової системи. Структура фінансової системи: фінанси підприємств, державний бюджет, місцеві бюджети, страхування, державні цільові фонди, державний кредит, фінанси населення, фінансовий ринок. Сфери та ланки фінансової системи України. Органи управління фінансовою системою України, фінансові інститути України. Зміст і завдання фінансової політики. Основні напрями фінансової політики. Складові фінансової політики. Стратегія і тактика фінансової політики. Характеристика фінансової політики України на сучасному етапі. Сутність фінансового механізму. Складові фінансового механізму держави. Фінансові показники. Фінансові важелі. Фінансові методи. Фінансові стимули та фінансові санкції. Фінансовий механізм підприємства та його елементи. Зміст, мета і завдання фінансового планування та прогнозування. Види фінансових планів. Методи фінансового планування та прогнозування. Важливість загальнодержавного фінансового планування й прогнозування. Система фінансових планів, їх характеристика. Зміст і призначення фінансового контролю. Види, форми та методи фінансового контролю. Суб'єкти державного фінансового контролю в Україні. Фінансові норми і нормативи; фінансові ліміти і резерви; фінансові стимули і санкції.

Сутність податку як основної категорії фінансів. Основні характеристики податків. Податки як інструмент розподілу фінансових ресурсів. Матеріальна основа та організаційно- правові засади податкових відносин. Поняття збору. Функціональне призначення податків. Елементи податку за Податковим кодексом України. Платники податку, їх права та обов'язки. Об'єкт оподаткування. База оподаткування. Класифікація ставок податків та зборів. Порядок обчислення податку. Податковий період. Строк та порядок сплати податків. Строк та порядок подання звітності. Класифікація податкових пільг та їх характеристика. Класифікація податків, її ознаки. Види податків. Прямі податки. Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб. Перекладання податків та ухилення від їх сплати. Непрямі податки. Податок на додану вартість. Акцизні збори. Загальнодержавні та місцеві податки. Поняття та структура податкової системи та системи оподаткування. Принципи оподаткування в українському податковому законодавстві. Історія становлення та особливості функціонування податкової системи України. Податкова

політика як складова фінансової політики держави. Податковий кодекс України, структура та основні положення. Основи функціонування системи оподаткування в Україні та її значення в суспільному розподілі сукупного продукту.

Економічне значення бюджету, його вплив на темпи економічного зростання, структуру та розвиток суспільного виробництва, оптимізацію вартісних пропорцій у розподілі доходів. Специфічні ознаки бюджетних відносин. Бюджет як основний інструмент регулювання та впливу на розвиток економіки країни. Бюджет як централізований грошовий план держави. Функції, що характеризують сутність бюджету як економічної категорії. Поняття та засади бюджетного устрою. Побудова бюджетних систем унітарних та федеративних держав. Врахування адміністративно-територіального поділу країни при побудові бюджетної системи. Принципи побудови бюджетної системи України. Види міжбюджетних відносин. Сутність та склад бюджетної системи України. Поняття і стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу. Бюджетний цикл та бюджетний період. Бюджетний процес та бюджетні процедури у частині Державного бюджету України. Роль Державної казначейської служби України у виконанні бюджету. Бюджетний процес на місцевому рівні. Сутність доходів бюджету. Класифікація доходів бюджету. Склад доходів Державного бюджету України. Доходи місцевих бюджетів. Сутність та класифікація видатків бюджету. Бюджетна класифікація видатків в Україні. Поняття захищених видатків та їх склад. Форми бюджетного фінансування видатків: кошторисне фінансування, бюджетні кредити, бюджетні інвестиції, державні трансферти. Причини виникнення вертикальних та горизонтальних фіскальних дисбалансів. Необхідність та економічний зміст міжбюджетних відносин. Види міжбюджетних трансфертів згідно Бюджетному кодексу України. Поняття бюджетного дефіциту та профіциту. Дефіцит бюджету як один із макроекономічних показників, що характеризують сутність економічної моделі. Види дефіциту бюджетів відповідно українському та зарубіжному досвіду. Причини виникнення бюджетного дефіциту та основні заходи щодо його зниження. Зарубіжний та вітчизняний досвід фінансування дефіциту бюджету. Поняття бюджетної безпеки та індикатори її оцінки. Сутність державного (місцевого) боргу. Функції державного боргу. Класифікація боргу. Зміст та етапи управління державним боргом. Джерела та методи фінансування державного (місцевого) боргу. Сутність боргової безпеки держави. Індикатори оцінки боргової безпеки держави: вітчизняний та закордонний досвід. Соціально-економічні наслідки державного боргу.

Економічний зміст та суб'єкти міжнародних фінансів. Етапи розвитку міжнародних фінансів. Міжнародні фінанси як система. Функції міжнародних фінансів. Валютно-фінансові потоки та їх напрямки між суб'єктами міжнародних, взаємозв'язки в системі міжнародних фінансів. Класифікація валютно-фінансових потоків. Об'єктивна необхідність та економічна сутність

міжнародного фінансового ринку. Загальна характеристика та особливості формування міжнародного фінансового ринку. Схема і структура міжнародного фінансового ринку. Інституційна структура фінансового ринку. Учасники ринку їх функції та цілі. Міжнародний валютний фонд (МВФ) у системі валютно-кредитних відносин. Статус, функції та види діяльності МВФ. Ресурси МВФ. Основні програми та механізми фінансування. МВФ і його діяльність в Україні. Світовий банк. Група світового банку: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР); Міжнародна асоціація розвитку (МАР); Міжнародна фінансова корпорація (МФК); Багатостороння агенція гарантії інвестицій (БАГІ), а також міжнародний центр урегулювання інвестиційних конфліктів. Функції та види діяльності групи Світового банку, їх особливості. Ресурси та фінансові інструменти Світового банку. Кредити МБРР. Міжнародні валютно-кредитні установи Європейського Союзу: Європейський інвестиційний банк; Європейський фонд розвитку (ЄФР). Регіональні міжнародні банки розвитку. Основні напрями діяльності міжнародних кредитних установ, їх валютні та кредитні операції.

Правове регулювання створення та діяльності суб'єктів господарювання в Україні. Поняття суб'єктів господарювання та їх правовий статус. Ознаки та ідентифікація суб'єктів господарювання. Фінанси підприємств як складова частина фінансової системи країни. Сутність фінансів підприємств. Сфери фінансових відносин підприємств. Принципи організації фінансів підприємств. Функції фінансів підприємств. Поняття фінансових ресурсів підприємств, особливості їх формування в умовах ринку. Внутрішні та зовнішні джерела формування фінансових ресурсів підприємств. Власні, позикові і залучені кошти. Державне регулювання формування фінансових ресурсів підприємств. Грошові фонди підприємств. Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів. Фактори, що впливають на формування фінансових ресурсів суб'єкта господарювання. Напрямки використання фінансових ресурсів на підприємстві. Джерела формування доходів суб'єктів господарювання та їх класифікація. Дохід від реалізації продукції. Витрати підприємства, їх класифікація. Витрати на виробництво та збут продукції. Формування фінансового результату суб'єктів господарювання. Макро- та мікроекономічні чинники впливу на фінансовий результат. Планування, розподіл та використання прибутку на підприємстві. Показники рентабельності. Процес розподілу доходів та позитивного фінансового результату підприємницьких структур із бюджетом і цільовими державними фондами. Принципи та форми бюджетного фінансування діяльності суб'єктів господарювання. Основні характеристики бюджетних установ. Джерела формування фінансових ресурсів бюджетних установ та організацій. Сутність та принципи кошторисно-бюджетного фінансування бюджетних установ. Визначення обсягу фінансування бюджетних установ і організацій. Напрямки використання та перерозподілу фінансових ресурсів бюджетних установ.

Сутність та види кошторису. Фінансові норми. Типи неприбуткових організацій і добродчинних фондів. Джерела фінансування неприбуткових установ та організацій.

Сутність та функції фінансового ринку. Характерні особливості фінансового ринку. Структура та складові фінансового ринку. Класифікація суб'єктів фінансового ринку. Характеристика об'єктів фінансового ринку. Основні сегменти фінансового ринку. Учасники фінансового ринку.

Поняття фінансового інструменту. Класифікація фінансових інструментів. Пайові, боргові цінні папери. Похідні фінансові інструменти. Необхідність фінансового регулювання фінансового ринку на етапі становлення його функціональної системи. Національний банк як орган державного регулювання фінансового ринку. Державна політика на валютному ринку. Регулювання діяльності учасників ринку цінних паперів. Роль саморегулюючих організацій на ринку цінних паперів. Вплив податкової політики держави на розвиток та функціонування ринку нерухомості. Основні завдання державного регулювання інвестиційних процесів у економіці України. Екосистема ФінТех: передумови та фактори розвитку. Технологія блокчейн у фінансах. «Зелені фінанси» як складова парадигми сталого розвитку. Система захисту прав споживачів на ринку фінансових послуг.

Розділ «Банківська справа»

Предмет науки про гроші і кредит. Гроші як загальний еквівалент абсолютно ліквідний актив. Портфельний підхід до визначення суті грошей. Гроші як форма вияву суспільних відносин. Специфіка вияву суті грошей у різних економічних системах. Гроші як гроші й гроші як капітал. Зв'язок грошей з іншими економічними категоріями. Форми грошей, причини та механізм їх еволюції від звичайних товарів першої необхідності до благородних металів. Причини й механізм демонетизації золота. Ідеальні форми грошей та їх кредитна природа. Еволюція кредитних грошей від урядових (казначейських) зобов'язань до зобов'язань центрального банку. Різновиди сучасних кредитних грошей. Електронні гроші. Роль держави в утвердженні кредитних зобов'язань як грошей. Специфічний характер вартості грошей. Купівельна спроможність як вираз вартості грошей за різних їх форм. Вартість грошей І час. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. Ціна грошей як капіталу: альтернативна вартість зберігання грошей та процент. Функції грошей та їх еволюція. Дискусії щодо функцій сучасних грошей. Роль грошей у ринковій економіці. Якісний і кількісний аспекти впливу грошей на економічні і соціальні процеси. Грошове середовище як фактор впливу на матеріальні інтереси та виробничу активність економічних суб'єктів. Вплив зміни кількості грошей на основні макро- та мікроекономічні процеси. Гроші як інструмент регулювання економіки. Зміна впливу кількісних параметрів грошей на економіку в коротко- та довгострокових інтервалах. Еволюція ролі грошей у перехідній економіці

України. Теорії грошей. Класична кількісна теорія грошей, її основні постулати. Економічні причини появи кількісного підходу до вивчення ролі грошей. Еволюція постулатів кількісної теорії. Неокласичний варіант розвитку кількісної теорії грошей. Трансакційний варіант І. Фішера. Кембриджська версія кількісної теорії. Кон'юнктурна теорія грошей М. Туган-Барановського. Внесок Дж. Кейнса у розвиток кількісної теорії грошей. Зміна акцентів щодо оцінки ролі держави в економічному регулюванні та механізмів впливу на економіку. Передатковий механізм у трактуванні Дж. Кейнса. Неминучість інфляційних наслідків реалізації кейнсіанських концепцій. Сучасний монетаризм як альтернативний напрямок кількісної теорії. Особливості монетаристських трактувань ролі держави в регулюванні економіки. Внесок М. Фрідмена в розробку монетарної політики на основі неокласичного варіанта кількісної теорії. Зближення позицій монетаристів та некейнсіанців у їхніх поглядах на грошово-кредитну політику в сучасних умовах. Кейнсіансько-неокласичний синтез. Поняття грошового обороту як процесу руху грошей. Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Основні суб'єкти грошового обороту. Основні ринки, що взаємопов'язуються грошовим оборотом. Національний дохід і національний продукт як визначальні параметри грошового обороту. Економічна основа та загальна схема грошового обороту. Структурні складові грошового обороту за їх економічним змістом. Маса грошей, що обслуговує грошовий оборот, її склад та фактори зміни. Базові гроші. Грошові агрегати. Швидкість обігу грошей: поняття, фактори, що визначають швидкість обігу, вплив її на масу та сталість грошей. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей. Попит на гроші, його сутність та чинники зміни. Сутність та особливості функціонування грошового ринку. Вплив попиту на сталість грошей. Проблема монетизації економіки України. Суть та структура грошової системи, її призначення та місце в економічній системі країни. Елементи грошової системи. Основні типи грошових систем, їх еволюція. Системи металевого й кредитного обігу. Створення і розвиток грошової системи України. Дискусії щодо місця фіскальної та грошово-кредитної політики в регулятивному механізмі. Сутність та закономірності розвитку інфляції. Особливості інфляції в Україні. Дискусійні проблеми щодо інфляції в Україні.

Необхідність, сутність і роль кредиту. Об'єкти, суб'єкти та типи кредитних відносин. Позичковий капітал і кредит. Стадії та закономірності руху кредиту. Характеристика форм, видів та функцій кредиту. Позичковий процент: сутність, види, економічні межі та фактори зміни ставки процента. Теорія вибору портфеля активів. Ризикова та строкова структура процентних ставок. Функції та роль процента. Роль кредиту у ринковій економіці. Теорії кредиту. Класифікація банківських кредитів. Умови кредитної угоди, кредитний договір. Оцінка кредитоспроможності позичальника. Форми позичкових рахунків. Форми забезпечення повернення банківських позичок. Порядок надання і

способи погашення позичок. Етапи процесу банківського кредитування. Кредитний ризик і методи управління ним. Засоби захисту від кредитного ризику. Особливості механізму надання та погашення окремих видів кредитів. Споживчий кредит. Кредити під цінні папери. Контокорентний кредит. Поточний рахунок з овердрафтом. Іпотечні кредити. Факторингові та форфейтингові операції. Лізингові операції. Методи управління проблемними кредитами. Контроль за використанням і погашенням кредиту. Кредитні санкції. Кредитний портфель банку: поняття, зміст та структура, етапи процесу управління, моніторинг та контроль. Інвестиційне кредитування: сутність, мета та економічна природа. Методи зниження ризиків при інвестиційному кредитуванні. Іпотечне кредитування: зміст, структура та основні компоненти механізму. Іпотечні інструменти. Особливості кредитування сільськогосподарських виробників. Проблеми розвитку кредитних відносин в Україні.

Банківська система: сутність, принципи побудови та функції. Комерційні банки: сутність, порядок створення, організаційна структура, функції. Призначення, статус та основи організації центрального банку. Функції центрального банку. Інструменти грошово-кредитної політики. Активні операції банків. Пасивні операції банків. Касові операції банків. Розрахункові операції банків. Міжбанківські розрахунки. Банківські послуги. Інвестиційні проекти: сутність, джерела фінансування. Участь банків у проектному фінансуванні. Методи оцінки інвестиційних проектів. Залучення капіталу в інноваційну сферу. Стан інвестиційного ринку в Україні. Ціноутворення в інвестиційній сфері. Банківські портфельні інвестиції. Валютні системи. Конвертованість валюти. Валютна біржа, операції. Торговельні операції банків в іноземній валюті. Неторговельні операції банків в іноземній валюті. Операції банків із торгівлі іноземною валютою на міжбанківському ринку. Платіжний та розрахунковий баланси. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні кореспондентські відносини між банками. Форми міжнародного кредиту. Банківський маркетинг, його суть та особливості. Планування комплексу банківського маркетингу. Банківський менеджмент: сутність та інструменти. Управління активами і пасивами банку. Менеджмент зобов'язань банку. Менеджмент капіталу банку. Менеджмент портфеля цінних паперів банку. Менеджмент ліквідності комерційного банку. Банківський облік. Основні елементи банківського обліку. Звітність банків. Облік капіталу банку, депозитних, розрахункових і касових операцій банку. Облік кредитних і валютних операцій банку. Облік міжбанківських розрахунків. Банківський аудит: суть та особливості. Аудит касової роботи банку. Аудит розрахункових операцій банків. Аудит банківських кредитних операцій. Аудит міжбанківських кореспондентських розрахунків. Аудит доходів і витрат банку. Сутність фінансової стійкості банку та способи її забезпечення. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Ліквідність та платоспроможність банку.

Управління банківськими ризиками. Формування резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій. Правове забезпечення банківської діяльності. Оподаткування комерційних банків. Банківський прибуток. Діяльність небанків на фінансовому ринку. Криптовалюта та особливості її регулювання. Цифровий банк в контексті розвитку Фінтех.

Розділ «Страховання»

Необхідність і роль страхування у забезпеченні безперервності соціально-економічного розвитку. Економічна природа, сутність та особливості страхування. Передумови та етапи розвитку страхових відносин. Характеристика фінансових відносин у сфері страхування. Характеристика страхування як системи перерозподільних відносин. Страхування як система економічних відносин. Об'єкти та суб'єкти страхування. Страховий продукт та страхова послуга. Концепції страхового продукту. Основні принципи страхування: вільний вибір страхувальником страховика, страховиком - виду страхування; страховий ризик; страховий інтерес; максимальна сумлінність; відшкодування в межах реально завданих збитків; франшиза; суброгація; контрибуція; співстрахування і перестрахування; диверсифікація.

Характеристика основних функцій страхування: ризикова; створення і використання страхових резервів; інвестиційна; заощадження коштів або накопичувальна; превентивна або попереджувальна; виробнича; бюджетно-заміщувальна; стабілізаційна; розподільна; алокаційна; контрольна.

Форми проведення страхування. Порівняльна характеристика обов'язкового та добровільного страхування. Форми обов'язкового страхування в Україні та основні його характеристики. Принципи обов'язкового страхування. Класифікація страхування за об'єктами. Системи страхування: пропорційної відповідальності; першого ризику; «дробової частки»; за відновною вартістю; граничного страхового забезпечення.

Сутність франшизи та її основні форми: умовна (або інтегральна) та безумовна (або ексцедентна). Види страхових продуктів майнового страхування, страхування особового та страхування відповідальності. Страхування воєнних ризиків.

Поняття «фінансовий результат» страхових операцій. Елементи фінансового результату страхових операцій. Склад доходів від страхової діяльності. Класифікація прибутку страховика за складом елементів, які його формують. Основні напрями використання чистого прибутку страховика. Склад витрат страхової компанії. Поняття страхові резерви. Види страхових резервів. Порядок їх формування. Інвестиційна діяльність страхової компанії. Інвестиційна політика та стратегія. Принципи розміщення технічних і математичних резервів. Напрями вкладень страхових резервів.

Поняття страхового ринку. Умовами функціонування страхового ринку. Структура страхового ринку. Суб'єкти та об'єкти страхового ринку. НБУ, як орган, що здійснює державне регулювання на ринку страхових послуг.

Перестраховування: сутність, методи, принципи. Страховий маркетинг, його суть та особливості. Планування комплексу страхового маркетингу. Оцінювання якості страхових послуг в Україні. Банкострахування. Діяльність страхових посередників. Страховий менеджмент: сутність та інструменти. Іншуртех як система вдосконалення страхової діяльності.

Розділ «Фондовий ринок»

Поняття фондового ринку. Завдання та функції фондового ринку. Учасники фондового ринку. Суб'єкти інфраструктури фондового ринку. Фондова біржа. Фондовий ринок і приватизація. Емітенти ЦП: держава, Автономна Республіка Крим, міські ради, юридичні особи, міжнародні фінансові організації, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб. Інвестори. Поняття інвестицій. Інвестиційна діяльність. Інвестори в цінні папери. Професійні учасники фондового ринку - торговці ЦП, депозитарні установи, Центральний депозитарій, Розрахунковий центр, організатори торгівлі цінними паперами (фондові біржі), компанії з управління активами. Мета та форми державного регулювання фондового ринку. Законодавче регулювання фондового ринку. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (Комісія), її завдання та повноваження. Інші державні органи, що у межах своїх повноважень здійснюють контроль за діяльністю учасників фондового ринку. Кримінальна, адміністративна та майнова відповідальність за порушення законодавства про цінні папери. Захист прав інвесторів на фондовому ринку. Місце СРО у системі регулювання фондового ринку. Мета та принципи саморегулювання на фондовому ринку. Правопорушення на ринку цінних паперів. Поняття цінних паперів (далі - ЦП). Класифікація ЦП. Групи та види ЦП. Форма випуску та форма існування ЦП. Перехід прав власності на ЦП. Державне регулювання ринку цінних паперів. Доходи за ЦП. Оцінка цінних паперів. Емісія ЦП. Рішення про розміщення ЦП. Проспект емісії ЦП та поняття базовий проспект (перший/наступний проспект), внесення змін до проспекту емісії. Поняття недобросовісної емісії ЦП. Порядок скасування реєстрації випусків ЦП та анулювання свідоцтв про реєстрацію випуску ЦП. Зупинення обігу цінних паперів: Міжнародні ідентифікаційні номери цінних паперів (ISIN, CFI та ін.). Поняття похідних (деривативів). Форвардний та ф'ючерсний контракти. Опціони. Регулювання випуску та обігу похідних (деривативів). Хеджування. Депозитарна система України (далі ДСУ). Види депозитарної діяльності. Система депозитарного обліку ЦП. Депозитарний облік ЦП. Державне регулювання, нагляд та контроль у ДСУ. Поняття акціонерного капіталу. Мета та способи залучення коштів акціонерів. Акціонерні товариства (далі - АТ) та їх типи. Порядок створення АТ. Установчі документи АТ. Реєстрація випуску акцій при створенні АТ. Державна реєстрація АТ. Статутний капітал АТ. Порядок та підстави збільшення (зменшення) розміру статутного капіталу АТ. Порядок реєстрації випуску акцій АТ при зміні номінальної вартості акцій та при зміні кількості акцій без зміни розміру

статутного капіталу АТ. Публічні та приватні АТ. Порядок придбання, реалізації та анулювання АТ власних акцій. Реорганізація АТ. Порядок реєстрації випуску акцій у разі реорганізації АТ. Принципи корпоративного управління в Україні. Розкриття інформації емітентами цінних паперів фондовому ринку. Розкриття інсайдерської інформації. Біржовий ФР. Фондова біржа. Статут та правила фондової біржі. Органи управління фондової біржі. Члени фондової біржі. Правила лістингу і делістингу ЦП. Регулювання діяльності фондової біржі. Організація нагляду і контролю на організаційно оформленому фондовому ринку. Розкриття інформації про діяльність фондової біржі. Взаємодія з депозитарною системою. Контроль за фондовим ринком. Система та суб'єкти фінансового моніторингу. Завдання та обов'язки суб'єктів фінансового моніторингу. Особливості організації та проведення внутрішнього аудиту (контролю) у фінансових установах, що здійснюють професійну діяльність на фондовому ринку. Види правопорушень на фондовому ринку. Відповідальність за правопорушення на фондовому ринку. Правозастосування на фондовому ринку. Загальні положення законодавства про захист економічної конкуренції на фондовому ринку. Сутність та механізми визначення монопольного (домінуючого) становища на фондовому ринку.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Банківська система /навч.посіб./ (Л.І. Катан, Н.І.Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова); за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. - 444 с. <http://surl.li/pylxi>
2. Банківська система: навчальний посібник / Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блашук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О.; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 580 с. <http://surl.li/albob>
3. Банківська система: навчальний посібник / укл.: П.О. Нікіфоров, О.М. Гладчук, М.Г. Марич, М.П. Федишин. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. 2023. 224 с. <http://surl.li/pymev>
4. Банківська справа [Електронний ресурс]: навчальний посібник / О. М. Колодізев, О. М. Рац, С. М. Киркач, К. М. Азізова. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 347 с. <http://surl.li/pymih>
5. Банківська справа: навчальний посібник / Т. Б. Стечишин, Б. Л. Луців. – [2-ге вид. випр. і доповн.]. – Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 404 с. <http://surl.li/pylzv>
6. Банківські системи зарубіжних країн: підручник / Мельник П. В., Тарангул Л. Л, Гордей О. Д. К: Алерта, Центр учбової літератури, 2010. – 586. <http://surl.li/pympu>
7. Бюджетна система : навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І.Л. Шевчук, В.О. Черепанова, Т.О. Ставерська / – Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с. <http://surl.li/qiefc>
8. Бюджетна система : підручник / за ред. д. е. н., професора В. Г.

- Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 624 с. <http://surl.li/plsum>
9. Глущенко А. С. Фінанси: Навч. посіб. /А.С. Глущенко/, Львів «Магнолія 2006», 2014, – 440с. <http://surl.li/qlqbg>
10. Гроші і кредит: навчальний посібник / Іванчук Н.В.– Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 332 с. <http://surl.li/qhnov>
11. Гроші і кредит: підручник / В. Ю. Світлична ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 191 с <http://surl.li/lrpar>
12. Гроші та кредит (практикум) : навчальний посібник / А. А. Мещеряков, Н. В. Архирейська. – Дніпро : УМСФ, 2022. – 171 с. <http://surl.li/qhnpz>
13. Гроші та кредит : навчальний посібник / Щетинін А. І. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. – 163 с. <http://surl.li/qhnpa>
14. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: Підручник. – К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2017. – 660 с. <http://surl.li/ghuhz>
15. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М Страхування: навчальний посібник. – Суми: Сумський державний університет, 2020. – 350 с. <http://surl.li/albiy>
16. Клапків Ю. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с. <http://surl.li/ltvha>
17. Кучеренко В., Данкевич Р., Тринчук В. (2018). Форми інтеграції банківського і страхового капіталу: монографія. Львів: Вид-во «Галичина-Прес». <http://surl.li/qcle>
18. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І. М. Грінько; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с <http://surl.li/qlqcc>
19. Ринок фінансових послуг: навч. посібник./ укл. О.В. Третьякова., В.М. Харабара., Р.І. Грешко – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 118 с. <http://surl.li/qjoyv>
20. Ринок цінних паперів у питаннях та відповідях : навч. посіб. - К. : Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2021. - 228. <http://surl.li/qlbmd>
21. Ротова Т.А. Страхування: навч. посіб.– Київ: КНТЕУ, 2006. – 400 с.
22. Свірський В., Клапків Л., Клапків Ю. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г., 2020. 171 с. <http://surl.li/ltvhh>
23. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. <http://surl.li/ebejqk>

24. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. / Л.В. Русул, М.П. Федішин, Н.А. Лаврук. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. – 288 с. <http://surl.li/qgxta>
25. Страхування: навчальний посібник / Мельник Т. А., Сибірцев В.В. – Кропивницький: ПП «Ексклюзив Систем», 2022. – 307с. <http://surl.li/qgxyk>
26. Страхування: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008. – 1019 с. <http://surl.li/pjcua>
27. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С.Осадець. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2002. – 599 с. <http://surl.li/qgxzg>
28. Страхування: теорія та практика: навч.-метод. посіб. / Н.М. Внукова, В.І. Успенко, Л. В. Временко та ін.; за заг. ред. Н. М. Внукової. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : Бурун Книга, 2009. – 656 с. <http://surl.li/qgyau>
29. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування: теорія та практика: Навчально-методичний посібник / Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посіб. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с. <http://surl.li/qgxuz>
30. Фінанси підприємств : навч. посіб. / С. О. Нікола. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. – 206 с. <http://surl.li/lrmnc>
31. Фінанси підприємств : підручник / В. В. Сокурєнко, Д. В. Швець, С. М. Бортник, С. О. Ткаченко; за заг. ред. В. В. Сокурєнка. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Харків : ХНУВС, 2022. – 292 с. <http://surl.li/qlivb>
32. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с. <http://surl.li/akxlz>
33. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Тимохова Г. Б.: Нар. укр. акад. – Харків : Вид-во НУА, 2018. – 604 с. <http://surl.li/qhnsd>
34. Фінанси, гроші та кредит: Підручник. / Ярошевич Н.Б. – Львів: «Новий Світ- 2000», 2023. – 414 с.
35. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах/ [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. – Одеса: Атлант, 2015. – ч.1. – 344с. <http://surl.li/qlqbk>
36. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с. <http://surl.li/qlqau>
37. Фінанси: опорн. консп. лекцій / уклад.: Т. О. Кізіма, С. Л. Коваль. – Тернопіль : ЗУНУ, 2022. – 80 с. <http://surl.li/pitro>
38. Фінанси: підруч. / Юхименко П.І., Бойко С. В., Голубка С.М. та ін.; за наук. ред. П.І. Юхименка, С.В. Бойко. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 416 с. <http://surl.li/hobby>
39. Фондовий ринок [Електронний ресурс] : підруч; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.М. Мозгового. - К.: КНЕУ, 2012. - 543с. <http://surl.li/qlsjk>

40. Шумелда Я. Страхування: навч. посіб. / Я. Шумелда. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Тернопіль: Джура, 2006. – 497 с.
41. Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с. <http://surl.li/qlqdf>

ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

42. Бюджетний кодекс України <http://surl.li/agrwl>
43. Закон України «Про банки і банківську діяльність» <http://surl.li/agkpz>
44. Закон України «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків» <http://surl.li/efcfy>
45. Закон України «Про кредитні спілки» <http://surl.li/nxomtx>
46. Закон України «Про Національний банк України» <http://surl.li/agrxf>
47. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» <http://surl.li/mhctp>
48. Закон України «Про платіжні послуги» <http://surl.li/qhnqv>
49. Закон України «Про страхування» <http://surl.li/mxmqi>
50. Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» <http://surl.li/fbtgzx>
51. Податковий кодекс України <http://surl.li/ocys>
52. Цивільний кодекс України <http://surl.li/kixz>

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів вступного випробування для вступу на навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти (доктор філософії, PhD) за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» на основі Національної рамки кваліфікацій (НРК) 7-го рівня здійснюється у формі тестування.

Вступний іспит зі спеціальності проводиться у формі комп'ютерного тестування з оцінюванням результатів за 200-бальною шкалою. Тест складається з 50 завдань закритої форми з вибором однієї правильної відповіді. До кожного тестового завдання пропонується чотири варіанти відповіді, серед яких лише один є правильним. За кожну правильну відповідь вступник отримує 4 бали. Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами виконання тесту, становить 200 балів. До участі в конкурсному відборі допускаються вступники, які за результатами вступного іспиту зі спеціальності набрали не менше мінімального порогового значення – 100 балів.